

Uw pensioen na scheiding

Als u en uw partner uit elkaar gaan...

Een scheiding heeft invloed op veel aspecten van uw leven. Denk daarbij aan de verdeling van uw huis, auto en inboedel. Ook uw pensioen wordt beïnvloed door een scheiding. Deze brochure geeft u informatie over de keuzes die u kunt maken rondom de verdeling van uw pensioen. In deze brochure spreken we alleen over scheiding, maar hiermee bedoelen we ook de beëindiging van een geregistreerd partnerschap of een gezamenlijke huishouding als u samenwoont. We gaan er bij de uitleg in de brochure van uit dat u in uw pensioenregeling ouderdomspensioen én nabestaandenpensioen opbouwt. Op uw jaarlijkse Uniform Pensioen Overzicht (UPO) vindt u informatie over de pensioensoorten van uw pensioenregeling.

Hoe werkt het?

U bouwt pensioen op bij uw werkgever. Dit pensioen bestaat uit een ouderdomspensioen voor als u met pensioen gaat en een nabestaandenpensioen voor uw partner en kinderen als u overlijdt. Wat gebeurt er met deze pensioenen als u besluit om te gaan scheiden?

Moeten wij samen afspraken maken?

Scheiden heeft gevolgen voor het pensioen. Uw ex-partner heeft recht op een deel van uw pensioen. Het is belangrijk dat u samen met uw ex-partner goed nadenkt en afspraken maakt over de manier waarop u het pensioen wilt verdelen. Dit regelt u meestal via een advocaat, mediator of notaris. Deze afspraken moet u samen schriftelijk vastleggen in een echtscheidingsconvenant of een overeenkomst die u opstelt bij het beëindigen van het geregistreerd partnerschap. Bij het beëindigen van een gezamenlijke huishouding is het niet altijd gebruikelijk dat u afspraken schriftelijk vastlegt, toch kan dat soms handig zijn.

Maakt u geen afspraken of heeft u niets vastgelegd? Dan volgt de standaardverdeling die wettelijk is geregeld.

Standaardverdeling

Uw pensioen bestaat uit een ouderdomspensioen voor u als u met pensioen gaat en een nabestaandenpensioen

voor uw partner en eventueel kinderen als u overlijdt. Het nabestaandenpensioen voor uw partner wordt het partnerpensioen genoemd. Het nabestaandenpensioen voor uw kinderen wordt het wezenpensioen genoemd.

Het ouderdomspensioen en partnerpensioen voor uw partner worden verdeeld. Het wezenpensioen voor uw kinderen wordt niet verdeeld.

Het ouderdomspensioen wordt alleen standaard verdeeld bij beëindiging van een huwelijk of een geregistreerd partnerschap. Het partnerpensioen wordt altijd verdeeld: ook na beëindiging van de gezamenlijke huishouding.

In de Pensioenwet (PW) is geregeld dat uw ex-partner recht heeft op het partnerpensioen dat tot het moment van scheiden is opgebouwd. Na de scheiding wordt dit het 'bijzonder partnerpensioen' genoemd.

De Wet Verevening Pensioenrechten bij Scheiding (Wet VPS) regelt sinds 1 mei 1995 de verdeling van het ouderdomspensioen na beëindiging van het huwelijk of het geregistreerd partnerschap. Uw ex-partner heeft recht op de helft van het ouderdomspensioen dat tijdens het huwelijk of geregistreerd partnerschap is opgebouwd. Het verdelen van het ouderdomspensioen wordt 'pensioenverevening' genoemd.

Uitvoering

Het afsplitsen van het bijzonder partnerpensioen voor uw ex-partner wordt door de pensioenuitvoerder verwerkt zodra de pensioenuitvoerder de melding van scheiding ontvangt. Voor het verdelen van ouderdomspensioen moeten u of uw ex-partner het formulier 'Mededeling van scheiding in verband met de verdeling van ouderdomspensioen' aan ons opsturen. U mag echter van de wettelijke regelingen afwijken door zelf andere afspraken te maken over de verdeling van het pensioen. Zorg er dan voor dat uw advocaat of notaris van tevoren contact opneemt met de pensioenuitvoerder of de afwijkende afspraak wel kan en mag.

Welke verdelingsmogelijkheden zijn er?

Standaardverdeling

Bij de beëindiging van een huwelijk of geregistreerd partnerschap krijgt uw ex-partner volgens de standaardverdeling recht op uitbetaling van de helft van het ouderdomspensioen dat u tijdens het huwelijk hebt opgebouwd en het volledige opgebouwde partnerpensioen. Andersom hebt u recht op de helft van het ouderdomspensioen en het partnerpensioen dat uw ex-partner heeft opgebouwd.

Bij de beëindiging van een gezamenlijke huishouding krijgt uw ex-partner recht op het opgebouwde partnerpensioen. Andersom hebt u recht op het partnerpensioen dat uw ex heeft opgebouwd

Voorbeeld

Peter (40) en Willemijn (37) gaan uit elkaar na een geregistreerd partnerschap van 12 jaar. Peter heeft tot de scheidingsdatum € 12.000 ouderdomspensioen opgebouwd, waarvan € 9.000 tijdens het partnerschap met Willemijn. Peter heeft ook een partnerpensioen opgebouwd van € 6.300

Van het ouderdomspensioen dat tijdens het partnerschap is opgebouwd krijgt Willemijn de helft, € 4.500. Daarnaast krijgt Willemijn recht op het partnerpensioen van € 6.300 dat uitkeert als Peter zou komen te overlijden.

Andersom krijgt Peter de helft van het ouderdomspensioen en het partnerpensioen dat Willemijn tijdens het partnerschap bij haar werkgever heeft opgebouwd.

Andere afspraken

Welke andere afspraken kunt u maken? U kunt een andere verdeling afspreken bijvoorbeeld :

- Dat het ouderdomspensioen niet wordt verdeeld maar het partnerpensioen wel;
- Dat het ouderdomspensioen wordt verdeeld maar met een andere periode of met een ander percentage van verdeling. U telt bijvoorbeeld de periode van samenwonen mee met de periode van huwelijk ;
- Dat u de pensioenen niet verdeelt. Er is geen recht op een deel van het ouderdomspensioen van uw ex-partner of partnerpensioen na de scheiding.

In sommige gevallen geen bijzonder partnerpensioen na scheiding

Soms wordt in een pensioenregeling het partnerpensioen van jaar tot jaar verzekerd en wordt er geen waarde opgebouwd (risicoverzekering). In dat geval stopt bij scheiding de verzekering van het partnerpensioen omdat er geen partner meer is en vervalt de dekking. Na de scheiding is er voor uw ex-partner dan dus geen partnerpensioen geregeld.

Er kan ook sprake zijn van verschillende vormen van het partnerpensioen, waarbij de ene vorm bij overlijden vóór en de andere vorm bij overlijden ná de pensioendatum uitkeert. Laat u goed voorlichten over de verschillende vormen van pensioen en de uitkeringen die er over en weer zijn na scheiding.

Voorbeeld

Bert (39) en Hanneke (41) hebben eerst tien jaar samengewoond voordat ze getrouwd zijn. Na drie jaar huwelijk scheiden ze. Ze hebben twee kinderen. Hanneke heeft de eerste jaren dat de kinderen klein waren niet gewerkt en geen pensioen opgebouwd. Volgens de standaardverdeling voor het ouderdomspensioen zouden ze alleen de drie jaar verdelen die ze getrouwd zijn geweest. Dat betekent dat Hanneke van de € 3.000 die Bert in drie jaar heeft opgebouwd € 1.500 zou krijgen. Bert heeft echter een opgebouwd ouderdomspensioen van € 13.000 na 13 jaar. Ze spreken samen een andere verdeling af. Ze zijn het er over eens dat ook het ouderdomspensioen verdeeld moet worden dat in de 10 jaar voor het huwelijk is opgebouwd. Dat betekent dat Hanneke recht krijgt op € 6.500. Hanneke heeft de laatste 8 jaar parttime gewerkt en € 4.000 ouderdomspensioen en € 2.000 partnerpensioen opgebouwd. Bert ontvangt daarvan € 2.000 ouderdomspensioen. Het partnerpensioen wordt standaard verdeeld: Hanneke krijgt recht op het opgebouwde partnerpensioen van Bert en Bert op dat van Hanneke.

Afzien van partnerpensioen na scheiding/afstand doen

Als uw ex-partner geen behoefte heeft aan een uitkering na overlijden of u heeft samen afgesproken het partnerpensioen niet te verdelen, kan er afstand worden gedaan van het bijzonder partnerpensioen.

Dit legt u vast door middel van een aparte overeenkomst die u beiden ondertekent. Voor afstand van bijzonder partnerpensioen bij a.s.r. stellen wij deze overeenkomst op.

Als er eenmaal is afstand is gedaan van het recht op bijzonder partnerpensioen dan is dit definitief. De beslissing kan daarna niet meer worden veranderd. U kunt de overeenkomst bij ons opvragen.

Voorbeeld

Jacco (35) en Anneloes (31) hebben samengewoond en zijn twee jaar getrouwd geweest. Ze werken allebei fulltime en hebben geen kinderen. Ze hebben ongeveer evenveel ouderdomspensioen opgebouwd en geen behoefte aan een uitkering bij overlijden van elkaar. Ze spreken af dat de pensioenen niet worden verdeeld. In de huwelijksvoorwaarden of in het echtscheidingsconvenant hebben ze opgenomen dat ze de Wet Verdeling Pensioenrechten bij Scheiding (Wet VPS) buiten toepassing verklaren én dat ze afstand doen van ieders recht op bijzonder partnerpensioen.

Overlijden van u of uw ex-partner

Als u of uw ex-partner overlijdt, heeft dat gevolgen voor het verdeelde pensioen.

Het ouderdomspensioen van degene die overlijdt vervalt, de ex-partner krijgt dat deel niet meer uitbetaald. Daar staat tegenover dat het deel van het eigen ouderdomspensioen dat werd uitbetaald aan de overledene weer terug komt en weer aan de oorspronkelijke verzekerde wordt uitbetaald. Als er een bijzonder partnerpensioen is op het leven van de overledene gaat dat pensioen in. Het komt als het ware in de plaats van het ouderdomspensioen.

Voorbeeld

Karel (53) en Mies (49) gaan scheiden na een huwelijk van vier jaar. Karel heeft dan € 24.000 ouderdomspensioen opgebouwd, waarvan € 7.000 tijdens het huwelijk. Karel heeft ook partnerpensioen opgebouwd ter hoogte van 70% van het ouderdomspensioen. Na de scheiding heeft Mies recht op een ouderdomspensioen van € 7.000 x 50% = € 3.500. Ze heeft ook recht op het opgebouwde partnerpensioen tot de scheiding van € 24.000 x 70% = € 16.800. Karel overlijdt twee jaar na zijn pensioendatum. Het recht van Mies op de € 3.500 ouderdomspensioen van Karel vervalt. Mies ontvangt vanaf dat moment jaarlijks € 16.800 bijzonder partnerpensioen.

Hertrouwen of samenwonen

Als u na uw scheiding hertrouwt of weer gaat samenwonen met een nieuwe partner, verandert er meestal niets aan de bestaande situatie. Als u na uw scheiding recht had op een deel van het ouderdomspensioen van uw ex, blijft dit recht bestaan. Hetzelfde geldt voor uw recht op bijzonder partnerpensioen.

Partnerpensioen voor uw nieuwe partner

Als u opnieuw trouwt of weer gaat samenwonen heeft uw nieuwe partner geen recht op een volledig partnerpensioen als er bijzonder partnerpensioen is afgesplitst voor uw ex-partner. Als u bij de scheiding heeft afgesproken dat het partnerpensioen niet wordt verdeeld, krijgt uw nieuwe partner wel een volledig partnerpensioen.

Voorbeeld

Ton is op zijn 50ste gescheiden van Ingrid. Ingrid heeft op het moment van scheiden recht op een bijzonder partnerpensioen van € 28.000, dit wordt voor haar apart gezet. Op zijn 54ste hertrouwt Ton met Jantien. Het totale partnerpensioen van Ton bedraagt op het moment van trouwen € 36.000. Jantien heeft dan recht op een partnerpensioen van € 36.000 – € 28.000 = € 8.000.

Geen afspraken gemaakt bij de scheiding

Soms is het moeilijk tot overeenstemming te komen over de verdeling van alle zaken bij een scheiding. Niet alle afspraken worden dan vastgelegd bij de advocaat, mediator of notaris. Als u niets vastlegt geldt de standaardverdeling. Het insturen van een formulier 'Mededeling van scheiding in verband met de verdeling van ouderdomspensioen' is dan wel nog steeds nodig om de verevening van het ouderdomspensioen op tijd te regelen.

Wat is nog meer van belang om te weten

- Alle pensioenregeling(en) waaraan u en uw ex-partner tijdens uw huwelijk of geregistreerd partnerschap hebben deelgenomen tellen mee bij het bepalen van de rechten bij scheiding.
- Als het ouderdomspensioen dat verdeeld moet worden niet hoog genoeg is vindt er geen verdeling plaats, ook niet op een later tijdstip. Het wettelijke grensbedrag vindt u op de website van de Autoriteit Financiële Markten (AFM; <http://www.afm.nl/consumenten/pensioen/begrippen>).
- Als u het ouderdomspensioen verdeelt en dit binnen 2 jaar na de scheiding bij ons via het formulier 'Mededeling van scheiding in verband met de verdeling van ouderdomspensioen' meldt, verzorgen wij de verdeling en wordt het verdeelde pensioen na ingang door ons automatisch overgemaakt naar uw ex-partner. Na 2 jaar moet u het zelf regelen.
- Als u en uw ex-partner voor de verevening van het ouderdomspensioen een afwijkend percentage of een afwijkende periode hebben afgesproken, dan moet u het formulier 'Mededeling van scheiding in verband met de verdeling van ouderdomspensioen' beiden ondertekenen.

- Uw ex-partner kan geen invloed uitoefenen op de ingangsdatum van het verdeelde pensioen. U bepaalt zelf wanneer het pensioen ingaat. Hebt u zelf recht op verevend ouderdomspensioen dan is de uitbetaling aan u op dezelfde manier afhankelijk van de pensioendatum van uw ex-partner en een eventuele beslissing over uitstel of vervroeging van het pensioen.
- Een groot verschil in leeftijd tussen u en uw ex-partner kan zorgen voor gevolgen in de financiële planning omdat het verdeelde ouderdomspensioen van u of uw ex-partner niet tegelijk ingaat met het eigen pensioen maar afhankelijk is van de pensioendatum van de ander.
- Als u of uw ex-partner van baan verandert en waardeoverdracht aanvraagt wordt het verdeelde ouderdomspensioen mee overgedragen naar de nieuwe uitvoerder. De uitbetaling vindt dan te zijner tijd plaats door de nieuwe uitvoerder. Het bijzonder partnerpensioen blijft altijd achter bij de oorspronkelijke uitvoerder.

Wat moet u doen?

Samen afspraken maken over verdeling tijdens de scheiding

U en uw ex-partner besluiten zelf hoe u de pensioenen verdeelt. U kunt de standaard verdeling volgen – u hoeft dan in principe niets af te spreken - of andere afspraken maken. Bijvoorbeeld omdat u de verdeling van andere zaken, zoals het huis en de auto, wilt compenseren. Of omdat u samen een regeling wilt treffen voor zorgtaken die blijven bestaan als een van u beiden overlijdt. Bijvoorbeeld de zorg voor de kinderen.

Door samen goede afspraken te maken en u goed voor te laten lichten over de gevolgen, voorkomt u dat er later vervelende situaties ontstaan.

U kunt zelfs afspreken dat u het pensioen helemaal niet verdeelt.

Het kan ook zo zijn dat u bij huwelijkse voorwaarden of partnerschapsvoorwaarden al afspraken hebt gemaakt over het pensioen bij scheiding. In dat geval zijn deze afspraken de leidraad voor de verdeling. Neem contact op met een deskundige voor meer informatie en uitleg van de afspraken.

Melden van scheiding

U of uw partner moet de scheiding zo snel mogelijk schriftelijk of via e-mail aan ons melden. Wij sturen u dan een vragenlijst toe over de scheiding.

Deze vragenlijst vult u in en stuurt u naar ons toe samen met uw huwelijkse voorwaarden, echtscheidingsconvenant of akte van beëindiging. Als u gehuwd of geregistreerd partner bent geweest is de scheiding definitief als deze is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand.

Als u afspraken hebt gemaakt over de verdeling van uw ouderdomspensioen hebben wij naast de vragenlijst ook het formulier 'Mededeling van scheiding in verband met verdeling ouderdomspensioen' van u nodig. Dit scheidingsformulier kunt u downloaden op www.rijksoverheid.nl.

Als u of uw ex-partner ons binnen twee jaar na de scheiding het ingevulde formulier 'Mededeling van scheiding in verband met de verdeling van ouderdomspensioen' toestuur, regelen wij de verdeling van uw ouderdomspensioen. Na die twee jaar moeten u en uw ex-partner de afspraken over de verdeling van uw ouderdomspensioen zelf regelen. De praktijk wijst uit dat dit een aantal jaren na de scheiding best vervelend kan zijn.

Een beëindiging van de gezamenlijke huishouding geeft u aan ons door via het formulier "Melding beëindiging gezamenlijke huishouding" dat u aantreft in uw startbrief of pensioenreglement.

Meerdere pensioenregelingen

Is er tijdens uw relatie bij verschillende pensioenuitvoerders pensioen opgebouwd? Voor al deze verschillende pensioenregelingen moet een melding worden doorgegeven. Dit betekent dat u meerdere formulieren moet opsturen.

Jaarlijks pensioenoverzicht

Als uw scheiding verwerkt is, ontvangt u daarvan een bevestiging. Wij sturen u en uw ex-partner vervolgens elk jaar een pensioenoverzicht waarin de hoogte van dat deel van het pensioen staat waar u en uw ex-partner recht op hebben.

a.s.r.
Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht
www.asr.nl

ASR Levensverzekering N.V.

ASR Levensverzekering N.V., KvK 30000847, heeft een vergunning van De Nederlandsche Bank N.V. en is opgenomen in het register van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) onder nummer 12000396. Zij kan optreden als aanbieder van levensverzekeringen. Voor de klachtenprocedure van a.s.r. kunt u kijken op www.asr.nl bij 'Klantenservice'.

Meer informatie over scheiden en pensioenen

Een scheiding kan grote gevolgen hebben voor uw pensioen. Het is belangrijk om na te gaan hoe het precies zit met het pensioen van u en uw partner na de scheiding. Daarom is het raadzaam om iemand om advies te vragen. Dat kan uw advocaat of notaris zijn. Voor meer informatie kunt u gebruik maken van het Juridisch Loket (www.juridischloket.nl) of kijken op www.rijksoverheid.nl (Scheiden en pensioenen). Voor algemene informatie kunt u ook bellen met de werknemersdesk van a.s.r.

a.s.r.
de nederlandse
verzekerings
maatschappij
voor alle
verzekeringen